

Van klein kijken naar kinderen (KKK) naar klein kijken naar jezelf (KKJ)

Kleine momenten analyseren, grote inzichten opdoen! Kies uit een volledige opname slechts kleine momenten om te analyseren. In de methodiek van videocoaching wordt dit ook wel micro-analyse genoemd (Dekker, Hoogland, Eliëns, & van der Giessen, 2004). Je bekijkt hierbij heel concreet en nauwkeurig wat er zich afspeelt gedurende een korte periode (bijv. 10 tot 20 seconden in de opname). En vergis je niet, de tijd vliegt snel voorbij als je die kleine momenten erg in detail gaat bespreken door steeds opnieuw goed te kijken en te benoemen wat er zich afspeelt. Je kijkt in detail in plaats van in zijn totaliteit, en net dat is ook een motor om te vertrekken vanuit de focus op kinderen omdat zij net vaak kleine signalen tonen en kleine initiatieven nemen.

Je vertrekt best van kleine momenten die de professional zelf wil bespreken. “Zijn er in dit fragment kleine momenten waar je de initiatieven van kinderen hebt gezien en waar je graag wil op focussen?”.

Bekijk ook momenten die goed lopen: waar de kinderen en de professional elkaar vinden in hun initiatieven en hun responsen. Het gaat om momenten waar kinderen duidelijk ook bevestigen dat ze in hun nood ontvangen zijn. Benoem daarbij heel concreet wat je allemaal ziet gebeuren. Gebruik daarvoor het inhoudelijk kijkkader. Vanuit die momenten leer je immers het meeste bij over de noden van kinderen.

Som van de delen is MEER dan het geheel. Het is mogelijk dat de begeleider of leerkracht bij het terugkijken van de beelden graag eerst de beelden in hun geheel terug bekijkt. Hij is in dat geval benieuwd naar het totale verloop. Dat is geen probleem, je kan de professional hier best in ontvangen.

Dit totale kijken leidt vaak ook tot een eerste globaal gevoel. ‘Dit was goed’ of ‘Dit was slecht’. Dit is net ook vaak wat de deelnemers op het moment zelf van de opname in hun werk voel(d)en: ‘dit gaat goed’ of ‘dit gaat niet goed’. Dit is normaal en een menselijke reactie. Het is belangrijk dat dit ook niet het gevoel is dat overblijft na het gesprek, anders loop je het risico dat begeleiders naar de werkvloer terug keren met een verkeerd gevoel.

De uitdaging ligt er in om dat globale gevoel te verfijnen en een meer analytische kijk naar de beelden te faciliteren. Daarbij is het van belang om te focussen op kleine momenten in het totale videofragment. Kleine momenten waarin je heel duidelijk ziet welke initiatieven kinderen nemen en welke gepaste responsen er al dan niet komen.

Ondersteun de professional om uit het gevoel van het filmmoment zelf te stappen en op de concrete interacties te focussen. Het is daarom ook beter dat de bespreking van de videobeelden niet onmiddellijk na de opname gebeurt (dan blijft het globale gevoel nazinderen) maar beter plaatsvindt nadat er tijd was om even afstand te nemen van het moment zelf.

Het positieve van het verhaal is dat je in elke opname sterke momenten kan vinden, ook al was het bij een globale kijk misschien minder overtuigend. In elke opname zitten sterke stukken die de kinderen en de professionals in hun kracht zetten.

In de context van videobegeleiding is het dus wel waar: de som van de kleine fragmentjes is meer waard dan het geheel!

Als videocoach geldt trouwens hetzelfde: tijdens de filmopname, heb je vaak zelf ook een eerste globaal gevoel en hecht je een bepaalde waarde aan wat je ziet gebeuren, vaak zwart-wit in termen van “goed” of “slecht”. Deze gevoelens vertroebelen echter je blik. Wanneer je nadien zelf de beelden terug bekijkt en daarbij focust op de kinderen, klein en concreet kijkt, dan zal je de interactie pas echt kunnen waarnemen. Veel dingen zie je dan op een andere manier gebeuren of zie je dan pas voor het eerst. Je gaat de begeleider of leerkracht in een ander perspectief plaatsen en waarderen.

Van KKK naar KKJ Vanuit het klein kijken naar kinderen, kom je in het gesprek tot het klein kijken naar jezelf als professional in de interactie met de kinderen.

Het klein kijken naar de kinderen nodigt uit tot reflectie en het klein kijken naar jezelf op een laagdrempelige en veilige manier. Je start immers van een initiatief van de kinderen en niet van je eigen gedrag. Vanuit de kinderen denk je na over de eigen reacties en responsen, maar ook over je visie op kinderen, kwaliteitsvolle ondersteuning, ...

Die erg kleine situaties maken voor professionals hun visie en/of de visie van de organisatie net heel concreet duidelijk. Als videocoach kan je dit proces ondersteunen door kleine reflectieve vragen: “herken je dit van jezelf?” “wat leer je hieruit over wat jij belangrijk vindt in je interactie met kinderen?” “hoe sluit dit aan bij de visie van de organisatie?” ...

Bij het samen kijken naar de beelden (coach en deelnemer) ligt de focus altijd op de kinderen. Wat zien we de kinderen doen? Wat horen we de kinderen zeggen? Welke interacties zien we tussen de kinderen? Welke interacties tussen kind en begeleider zien we? De kinderen zijn immers de allerbelangrijkste actoren en zijn dus hét uitgangspunt om naar te kijken.

Het gefocust kijken naar kinderen neemt echter niet weg dat de beelden de professional kunnen helpen in zijn of haar professionalisering. Wat kan ik doen om...? Wat kan ik zeggen om...? *“We hebben al 10 jaar goesting om te werken met beelden maar ja zo werkt het niet*

hé, het moet van hen komen en ze nemen enkel die dingen over die echt voor hun context werken – quote van een verantwoordelijke”.

Het is het kleine kijken dat ons groot maakt! Door kleine en positieve momenten uit de beelden te filteren, werk je waardierend. Dat je met professionals op kleine momenten focust, bevestigt hen in hun kunnen en maakt dat ze bijna als vanzelf meer van het goede zullen doen. Het doet hen in eerste instantie stilstaan bij de talenten, krachten, en positieve eigenschappen van de kinderen. Ze zien signalen van de kinderen die ze eerder nooit zagen. Daarnaast zien ze ook hun responsen en initiatieven naar de kinderen in kleine maar concrete situaties, wat hen ondersteunt in het positieve en hen doet groeien. “Dit is mijn redbull”, noemde één van de deelnemers het in verBEELDing.